

PATRICIA HIGHSMITH

PETITS CONTES MISÒGINS

Traducció d'Alfred Sargatal

L'AVENÇ

PETITS CONTES MISÒGINS

LLEGIR EN CATALÀ
ASSOCIACIÓ D'EDITORIALS INDEPENDENTS

L'AVENÇ,

Patricia Highsmith

PETITS CONTES MISÒGINS

Traducció d'Alfred Sargatal Plana

L'AVENÇ
Barcelona

2021

Publicat per primer cop el 1977
Copyright © Diogenes Verlag Ag Zürich
Tots els drets reservats

Títol original: *Little Tales of Misoginy*

La traducció catalana d'aquest llibre va ser publicada per primer cop l'any 1984 per l'Editorial Laertes, en versió de Susanna d'Hèlix (pseudònim d'Alfred Sargatal). La traducció ha estat revisada per Josep M. Muñoz Lloret per a l'edició present.

Barcelona, setembre de 2021
© de la traducció, hereus d'Alfred Sargatal Plana
© d'aquesta edició, L'Avenç, S.L., 2021
Mallorca, 221, sobreàtic
08008 Barcelona
Telèfon: 93 245 79 21
www.lavenc.cat
www.elsllibresdelavenc.cat
www.llegirencatala.cat

Es reserven tots els drets.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, amb excepció prevista per la llei. Adreça a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics) si necessita reproduir algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 93 272 04 47).

L'Avenç forma part de l'Associació d'Editorials Independents Llegir en Català.

Disseny i composició: L'Avenç

Il·lustració de la coberta: *Exvot de xocolata en forma de cor. Alba foto/Flickr*

THEMA: FBA
ISBN: 978-84-18680-07-6
Dipòsit legal: B. 12654-2021
Imprès a Gràfiques 92

TAULA

La mà	9
Oona, l'alegre dona de les cavernes	13
La coqueta	17
La novel·lista	21
La ballarina	25
La invàlida, o l'enllitada	29
L'artista	33
Una mestressa de casa de classe mitjana	39
La meuca autoritzada, o l'esposa	45
La paridora	53
Un objecte de llit portàtil	63
La perfecta senyoreta	73
La sogra silenciosa	79
La puritana	85
La víctima	95
L'evangelitzadora	105
La perfeccionista	111

LA MÀ

Un jovencell va demanar al pare la mà de la seva filla, i la rebé —la mà esquerra— dins d'una capsa.

El Pare: «Em vas demanar la mà i ja la tens. Però em sembla que volies altres coses i també les has agafades.»

El Jovencell: «Què vols dir amb això?»

El Pare: «A tu què et sembla que vull dir? No pots negar-me que soc més honrat que tu, ja que has agafat coses de la meva família sense demanar-ho, mentre que quan em vas demanar la mà de la meva filla, jo vaig donar-te-la.»

De fet, el jovencell no havia fet res deshonorós. Però el pare era desconfiat i malpensat. Podia fer-lo legalment responsable del manteniment de la seva filla i enfonsar-lo econòmicament. El jove no podia pas negar que tenia la mà de la seva filla —fins i tot si, fruit de la desesperació, acabava d'enterrar-la després d'haver-la besada. Però la mà ja s'havia envellit dues setmanes.

El jovencell volgué veure la filla, i feu un esforç, però es trobà bloquejat per comerciants que l'assetjaven. La

filla estava firmant xecs amb la mà dreta. I no sols no es dessagnava, sinó que hi estava llançada a un ritme endimoniat.

Llavors el jovencell va anunciar als diaris que ella havia abandonat el domicili conjugal. Però abans, és clar, havia de demostrar que alguna vegada l'havia compartit. Encara no constava com a «matrimoni» en cap jutjat ni en cap església. Amb tot, no hi havia cap dubte que ell tenia la seva mà, i havia firmat un rebut en ser-li lliurat el paquet que la contenia.

—*Què* dieu, de la seva mà? —va demanar el jovencell a la policia, desesperat i del tot escurat—. La seva mà està enterrada en el meu jardí.

—És que a més sou un criminal? ¿No sols de tarannà desorganitzat sinó a més a més un psicòpata? No haureu pas tallat per casualitat la mà a la vostra dona?

—No, però si no és ni la meva dona!

—Té la seva mà, i pretén que no és la seva dona! —van exclamar-se amb sornegueria els homes de la llei—. Què haurem de fer amb ell? No hi és tot, potser està boig.

—Tanqueu-lo en un manicomi. Com que a més a més està arruïnat, haurà de ser en una institució de l'Estat.

Així, aquell jovencell fou tancat i, un cop al mes, la noia de qui havia rebut la mà l'anava a veure a través de l'enreixat, com una esposa submissa. I com la majoria de les mullers, no tenia res a dir. Però somreia amb gràcia. La feina d'ell la fornava d'una petita pensió que ella ara cobrava. Amagava el monyó en un maniguet.

Però com que el jovencell va arribar a estar tan fastiguejat d'ella que no podia ni mirar-la, el van traslladar a

una cel·la molt més inhòspita, privada de llibres i de companyia, on sí que va enfollir de veritat.

Un cop boig, tot allò que li havia passat, la requesta i la rebuda de la mà de la seva xicota, se li feu intel·ligible. S'adonà del terrible error, del crim fins i tot, que havia comès en demanar una cosa tan bàrbara com la mà d'una noia.

Llavors parlà amb els carcellers i els digué que ara sí que comprenia el seu error.

—Quin error? Demanar la mà d'una noia? Jo també ho vaig fer quan em vaig casar.

El jovencell, veient que estava irremeiablement boig perquè no sintonitzava amb res, es negà a menjar durant molts dies, i al final es tombà al llit de cara a la paret, i morí.

OONA, L'ALEGRE DONA DE LES CAVERNES

Era un xic peluda, li faltava una dent incisiva, però el seu atractiu sexual era perceptible a una distància d'uns dos-cents metres o més, com una olor; potser era això. Tot ella era rodona, el ventre rodó, les espatlles rodones, els malucs rodons, i sempre reia i estava contenta. Per això agradava tant als homes. Al foc, sempre hi tenia alguna cosa coent-se. Era ingènua i mai no s'enfadava. Li havien donat tantes garrotades al cap, que el seu cervell era una autèntica olla de grills. No calia pegar-la per posseir-la, però aquest era el costum, i el fet és que ella no feia res per tal d'esquivar els cops i protegir-se.

Oona estava sempre prenyada i mai no havia experimentat l'inici de la pubertat, ja que el seu pare s'havia aprofitat d'ella des dels cinc anys, i després d'ell els seus germans. La seva primera criatura va néixer quan tenia set anys. Fins i tot en avançat estat de gestació abusaven d'ella, i els homes esperaven amb impaciència la mitja hora i escaig que tardava a parir per abalançar-s'hi de nou.

Curiosament, Oona mantenia més o menys estable l'índex de natalitat de la tribu, i si de cas la població tendia a disminuir era pel fet que els homes passaven de les seves dones pensant en ella, i n'hi havia que fins i tot havien mort disputant-se-la.

A l'últim, Oona va ser assassinada per una dona gelosa, el marit de la qual no l'havia tocada des de feia molts mesos. Aquest home va ser el primer a enamorar-se'n. Es deia Vipo. Els seus amics s'havien rigut d'ell per no agafar altres dones, o la seva pròpia, quan Oona no estava disponible. Vipo s'havia quedat borni barallant-se amb els seus rivals. Era un home d'estatura més aviat mitjana. A Oona, sempre li havia donat les peces més selectes que caçava. Durant molt de temps va treballar per fer un ornament de sílex, i així fou com es convertí en el primer artista de la seva tribu. Tots els altres només feien servir la pedra foguera per fer puntes de fletxa i ganivets. Regalà l'ornament a Oona perquè se'l pengés del coll amb una cinta de couro.

Quan la dona de Vipo va matar Oona per gelosia, Vipo la matà a ella trasbalsat per l'odi i la ira. Després, va prorrompre en un plany tràgic i dolorós. Cantà durant molt de temps com un foll, mentre les llàgrimes li solcaven les galtes barbudes. Els de la tribu van pensar a matar-lo, perquè estava boig i era diferent de tothom, i li tenien por. Vipo començà a dibuixar figures d'Oona a la sorra de la platja, i després imatges d'ella sobre els penyals de les muntanyes més pròximes, unes imatges que es podien veure des de bastant lluny. Després va fer una estàtua d'Oona de fusta, i més endavant una de pedra.

De tant en tant dormia amb elles. Amb les matusseres síl·labes del seu idioma, aconseguí fer una frase que evocava Oona sempre que la pronunciava. No fou l'únic que s'aprenqué i pronuncià aquesta frase, ni tampoc l'únic que va conèixer Oona.

Vipo va ser assassinat per una dona gelosa, el marit de la qual feia mesos i mesos que no la tocava. El seu home havia comprat a Vipo una de les estàtues d'Oona a un preu molt elevat —una enorme peça de cuiro feta amb pellancs de diversos bisons. Vipo se'n feu una magnífica casa impermeable, i encara li'n sobrà per vestir-se. Va inventar més frases sobre Oona. Alguns homes van admirar-lo, d'altres l'odiaren, però totes les dones l'odiaven perquè ell se les mirava com si no les veiés. Quan Vipo va morir, molts homes s'entrenyoraren.

Però en general tothom se sentí alleujat quan Vipo va traspasar. Havia estat un personatge estrany, que pertorbava el son d'algunes persones durant la nit.

“Una escriptora salvatge a la manera de Rabelais i Swift”

Joyce Carol Oates, *New York Review of Books*

Les dones que protagonitzen cadascun dels relats que integren aquest volum apareixen com a víctimes, tant del masclisme com dels clixés que arrossegueu en el seu rol social. És així com cal entendre la misogínia del títol, que conté una sarcàstica provocació de l'autora. Tots disset contes porten el nom d'un patró de comportament, un perfil psicològic que defineix la víctima. D'aquesta manera, Highsmith, lluny de les seves novel·les d'intriga psicològica, dissecciona agudament la societat nord-americana dels anys 1970, en un exercici que combina ironia i sofisticació mitjançant un retrat cruel d'uns personatges que, malgrat això, sovint esdevenen còmics.

Petits contes misògins entronca Patricia Highsmith amb la tradició de François Rabelais i Jonathan Swift però també d'Evelyn Waugh, a través d'un humor negre que en ocasions esdevé salvatge, així com de la intel·ligència que informa, del primer a l'últim conte, la seva prosa esmolada i precisa.

